

## הַלְבוֹת מִקּוּוֹת פֶּרֶק ה

א. מִקּוּה שֶׁנִּפְּלוּ לוֹ שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין מִים שְׁאוּבִין מִכְּלִי אֶחָד, אוּ מִשְׁנַיִם וּשְׁלוֹשָׁה כֻּלָּם מִצְטָרְפִין: וְהוּא, שִׁיתְחִיל הַשְּׁנַיִ עַד שֶׁלֹּא פָסַק הָרֵאוֹן. מֵאַרְבָּעָה כֻּלָּם, אֵין מִצְטָרְפִין. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּזִמָּן שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּן; אֲבָל אִם נִתְכַּוֵּן לְרַבּוֹת אֶת מִי הַמִּקּוּה אֲפֹלוּ נִפֹּל מִשְׁקַל דִּינָר בְּכָל שָׁנָה, מִצְטָרֵף לְשֹׁלֶשֶׁת לִוְגִין.

ב. בֵּין שֶׁקִּדְמוּ הַשְּׁאוּבִין אֶת הַכְּשָׁרִים, בֵּין שֶׁקִּדְמוּ הַכְּשָׁרִים אֶת הַפְּסוּלִין, אוּ שֶׁהָיוּ הַשְּׁאוּבִין וְהַכְּשָׁרִים נִפְּלִין לַמִּקּוּה כְּאַחַת בֵּינָן שֶׁנִּפְּלוּ שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין שְׁאוּבִין לְתוֹךְ אַרְבָּעִים סָאָה אוּ לְפָחוֹת מֵאַרְבָּעִים נִפְסֵל הַכֹּל וְנִעֲשֶׂה שְׁאוּב.

ג. שְׁנַיִם שֶׁהִטִּילוּ זֶה לֹוֹג וּמִחְצָה, וְזֶה לֹוֹג וּמִחְצָה, וְהַסּוּחֵט כְּסוּתוֹ וְהַגְבִּיהָה, וְהָרִי הַמִּים שֶׁבָּה נִפְּלִין מִמְּקוֹמוֹת הָרֶבֶה, וְכֵן הַמַּעֲרָה מִן הַצָּרְצוֹר, שֶׁמִּטִּיל מִמְּקוֹמוֹת הָרֶבֶה הָרִי אֵלוּ פּוֹסְלִין.

ד. הַמִּטְבִּיל כֹּר אוּ כֶּסֶת שֶׁלְעוֹר בַּמִּקּוּה שֵׁישׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סָאָה מְכוּנוֹת בֵּינָן שֶׁהַגְבִּיהָ שֶׁפְּתוּתִיהֶן מִן הַמִּים, נִמְצְאוּ הַמִּים שֶׁבְּתוֹכָן שְׁאוּבִין. כִּיצַד יַעֲשֶׂה מִטְבִּילָן, וּמַעֲלָה אוֹתָן דֶּרֶךְ שׁוּלִיהֶן. אֲבָל הַשֶּׁק וְהַקֶּפֶה מִטְבִּילִין אוֹתָן וּמַעֲלִין אוֹתָן כְּדֶרֶךְ, וְאֵינוּ חוֹשֵׁשׁ.

ה. מִקּוּה שֵׁישׁ בּוֹ שְׁלוֹשׁ גִּמּוֹת שְׁלָמִים שְׁאוּבִין, לֹוֹג בְּכָל גִּמָּה, וְנִפֹּל לְתוֹכּוֹ מִים כְּשָׁרִים אִם יָדוּעַ שֶׁנִּפֹּל לְתוֹכּוֹ אַרְבָּעִים סָאָה מִים כְּשָׁרִים עַד שֶׁלֹּא יִגִּיעוּ לַגִּמָּה הַשְּׁלִישִׁית, כְּשֶׁר; וְאִם לֹאוּ, פְּסוּל.

ו. שְׁנַיִ מִקּוּוֹת, אֵין בְּכָל אֶחָד מֵהֶן אַרְבָּעִים סָאָה, וְנִפֹּל לְזֶה לֹוֹג וּמִחְצָה, וּלְזֶה לֹוֹג וּמִחְצָה, וְנִתְעַרְבוּ שְׁנַיִ הַמִּקּוּוֹת הָרִי אֵלוּ כְּשָׁרִים, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִקְרָא עַל אֶחָד מֵהֶן שֵׁם פְּסוּל.

ז. אֲבָל מִקּוּה שֵׁאִין בּוֹ אַרְבָּעִים סָאָה, שֶׁנִּפֹּל לְתוֹכּוֹ שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין מִים שְׁאוּבִין, וְאַחֵר כֶּךָ נִחְלַק לְשְׁנַיִם, וְרֶבֶה מִים כְּשָׁרִים עַל כָּל אֶחָד מֵהֶן הָרִי אֵלוּ פְּסוּלִין: שֶׁכָּל הַמִּקּוּה כָּלוּ שֶׁנִּפְסֵל כְּמִים שְׁאוּבִין הוּא חָשׁוּב, וּכְאֵלוּ כָּל מִימָיו נִשְׁאַבוּ בְּכָלִי.

ח. בּוֹר שֶׁהוּא מְלֵא מִים שְׁאוּבִין, וְהָאִמָּה נִכְנָסֶת לוֹ וְיוֹצֵאָה מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם הוּא בְּפִסּוּלוֹ, עַד שִׁיתְחַשֵּׁב שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִן הַשְּׁאוּבִין שֶׁהָיוּ בְּבוֹר שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין.

ט. מִקּוּה שֶׁנִּפֹּל לְתוֹכּוֹ מִים שְׁאוּבִין וְנִפְסֵל, וְאַחֵר כֶּךָ רֶבֶה עָלָיו מִים כְּשָׁרִים עַד שֶׁנִּמְצְאוּ הַכְּשָׁרִים אַרְבָּעִים סָאָה הָרִי הוּא בְּפִסּוּלוֹ: עַד שֶׁיֵּצְאוּ כָּל הַמִּים שֶׁהָיוּ בּוֹ, וְיִפְחָתוּ הַשְּׁאוּבִין מִשְׁלֹשֶׁת לִוְגִין.

י. כִּיצַד: מִקּוּה שֵׁישׁ בּוֹ עֶשְׂרִים סָאָה מִי גִשְׁמִים, וְנִפֹּל לְתוֹכּוֹ סָאָה מִים שְׁאוּבִין, וְאַחֵר כֶּךָ הָרֶבֶה עָלָיו מִים כְּשָׁרִים הָרִי זֶה בְּפִסּוּלוֹ: עַד שֶׁיָּדַע שֶׁיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ עֶשְׂרִים סָאָה שֶׁהָיוּ בּוֹ וְחִמְשֶׁת קַבִּין וְיוֹתֵר מִרְבִּיעַ הַקֵּב, וְלֹא נִשְׁאַר מִן הַכֹּל שֶׁנִּפְסֵל חוּץ מִפָּחוֹת מִשְׁלֹשֶׁת לִוְגִין. וְכֵן אִם עָשָׂה מִקּוּה שֵׁישׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סָאָה מִים כְּשָׁרִים, וְעָרַב אוֹתוֹ עִם הַמִּקּוּה הַזֶּה הַפְּסוּל טָהָרוּ אֵלוּ אֶת אֵלוּ.

יא. הַמַּסְנֵק אֶת הַטֵּיט לְצַדְדִין, וְנִמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין

למקוה הרי זה פֶּשֶׁר ; הִיָּה תוֹלֵשׁ הַטִּיט וּמַגְבִּיהוּ בִּידָיו, וְהַבְדִּילוֹ מִן הַמִּקְוָה לְצִדָּהּ, וְנִמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ שְׁלֹשֶׁת לֹוגִין הָרִי אֵלּוּ פְּסוּלִין.

יב. גִּיס הָעוֹבֵר מִמָּקוֹם לִמָּקוֹם, וְכֵן בַּהֲמָה הָעוֹבֶרֶת מִמָּקוֹם לִמָּקוֹם, וְזָלְפוּ בִּידֵיהֶם וּבִרְגְלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת לֹוגִין לִמִּקְוָה הָרִי זֶה פֶּשֶׁר. וְלֹא עוֹד אֲלֹא אִפְלוּ עָשׂוּ מִקְוָה בַּתְּחִלָּה, הָרִי הוּא פֶּשֶׁר.

יג. מִקְוָה שָׂאִין בּוֹ אַרְבָּעִים סָאָה, וְנָפַל לְתוֹכוֹ פָּחוֹת מִשְׁלֹשֶׁת לֹוגִין מִים טְמֵאִין שְׂאוּבִין הָרִי זֶה פֶּשֶׁר לַחֲלָה וּלְתַרּוּמָה וּלְטַל מֶהֶן לִידִים, וּפְסוּלִין לְהַקּוֹת עֲלֵיהֶן. יָרְדוּ עֲלֵיהֶן גְּשָׁמִים, וְרַבּוּ עֲלֵיהֶן הָרִי אֵלּוּ כְּשֵׁרִים לְהַקּוֹת עֲלֵיהֶן.

יד. נָפַל לְתוֹכוֹ שְׁלֹשֶׁת לֹוגִין מִים שְׂאוּבִין טְמֵאִין הָרִי זֶה פְּסוּל לַחֲלָה וּלְתַרּוּמָה וּלְטַל מִמֶּנּוּ לִידִים, וּפְסוּל לְהַקּוֹת עָלָיו. יָרְדוּ גְּשָׁמִים וְרַבּוּ עֲלֵיהֶן הָרִי הֵן כְּשֵׁרִים לַחֲלָה וּלְתַרּוּמָה וּלְטַל מֶהֶן לִידִים, וּפְסוּלִין לְהַקּוֹת עֲלֵיהֶן, עַד שִׁיֵּצְאוּ כָּל הַמִּים הָרָאשׁוֹנִים שֶׁנַּעֲשׂוּ כָּלָן כְּשְׂאוּבִין, וְלֹא יִשָּׂאֵר מֶהֶן אֲלֹא פָּחוֹת מִשְׁלֹשֶׁת לֹוגִין.

טו. וְכֵן מִקְוָה שִׁישׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סָאָה חֹסֵר דִּינָר, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שְׁלֹשֶׁת לֹוגִין מִים שְׂאוּבִין טְמֵאִין הָרִי זֶה פְּסוּל לַחֲלָה וּלְתַרּוּמָה וּלְטַל מִמֶּנּוּ לִידִים, וּפְסוּלִין לְהַקּוֹת עֲלֵיהֶן. נָפַל לְתוֹכוֹ פָּחוֹת מִשְׁלֹשֶׁת לֹוגִין, אִפְלוּ כָּלָן טְמֵאִין, וְאַחֵר כֶּךָ נָפַל לְתוֹכוֹ מִשְׁקַל דִּינָר מִי גְּשָׁמִים לְהַשְׁלִימוֹ כֶּשֶׁם שֶׁטָּהַר לְטַבִּילָה, כֶּךָ טָהַר לְכָל דְּבָר.

## הַלְבוֹת מִקּוֹת פֶּרֶק ו

א. כָּל הַפְּלִים הַמִּקְבְּלִין שֶׁהִלְכוּ הַמִּים עֲלֵיהֶן, אוֹ שֶׁנָּפְלוּ מִתּוֹכָן הָרִי אֵלּוּ שְׂאוּבִין, וּפּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוָה : וְהוּא, שִׁיעֲשׂוּ לְקַבְּלָהּ. אִפְלוּ הָיוּ פְּלִים שָׂאִין מִקְבְּלִין טְמֵאָה, כְּגוֹן כָּלִי אֲבָנִים וְכָלִי אֲדָמָה הָרִי אֵלּוּ פּוֹסְלִין.

ב. כָּל כָּלִי שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה לְקַבְּלָהּ אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא מְקַבֵּל, אִינוּ פּוֹסֵל אֶת הַמִּקְוָה : כְּגוֹן הַסִּילּוֹנוֹת שֶׁהַמִּים נִמְשְׁכִין בָּהֶן אֶף עַל פִּי שֶׁהֵן רַחְבִּים בְּאֻמָּצֵעַ וּמִקְבְּלִין אֵין פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוָה, בֵּין שֶׁהָיוּ שְׁלֵמֵתֶכֶת אוֹ שֶׁלְּחָרֵס.

ג. הַשִּׁקָּת שֶׁבִּפְסָלֵעַ אֵינָה פּוֹסֵלֶת אֶת הַמִּקְוָה, לְפִי שֶׁאֵינָה כָּלִי. אֲבָל כָּלִי שֶׁחָבְרוּ בִּפְסָלֵעַ פּוֹסֵל אֶת הַמִּקְוָה, אֶף עַל פִּי שֶׁחָבְרוּ בְּסִיד. נִקְבָּה מִלְּמָטָה, אוֹ מִן הַצֵּד כְּשֶׁפּוֹפְרֶת הַנּוֹד כְּשֶׁרָה, וְאֵינָה פּוֹסֵלֶת אֶת הַמִּקְוָה.

ד. הַלּוֹקַח כָּלִי גָדוֹל, כְּגוֹן חֲבִית גְּדוֹלָה אוֹ עֲרֵבָה גְּדוֹלָה, וְנִקְבּוּ נִקְבַּת הַמָּטָהֵר אוֹתוֹ, וְקִבְּעוּ בְּאַרְץ, וַעֲשֹׂהוּ מִקְוָה הָרִי זֶה פֶּשֶׁר. וְכֵן אִם פָּקַק אֶת הַנִּקְבַּת בְּסִיד וּבִבְנִין, אִינוּ פּוֹסֵל ; וְהַמִּים הַנִּקְוִים בְּתוֹכוֹ, מִקְוָה פֶּשֶׁר. סֵתֵם אֶת הַנִּקְבַּת בְּסִיד וּבִגְבָסִים עֲדִין הוּא פּוֹסֵל אֶת הַמִּקְוָה, עַד שִׁיקְבַּעֲנוּ בְּאַרְץ אוֹ יִבְנָהּ. וְאִם הוֹלִיכּוּ עַל גַּב הָאָרֶץ וְעַל גַּב הַסִּיד, וּמִרַח בְּטִיט מִן הַצֵּדָדִין הָרִי זֶה פֶּשֶׁר.

ה. הַמְנִיחַ טַבֵּלָה תַּחַת הַצִּנּוֹר, וְהָרִי הַמִּים נִמְשְׁכִין עַל הַטַּבֵּלָה, וַיּוֹרְדִין לִמִּקְוָה אִם הָיָה לְטַבֵּלָה דָּפֵן, הָרִי זֶה פּוֹסֵלֶת אֶת הַמִּקְוָה ;

וְאִם לֹא, אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת. זָקָפָה תַּחַת הַצָּנוֹר כְּדִי לְהִדְיָחָהּ אֶף עַל פִּי שֵׁישׁ לֹה דַּפֵּן אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת, שֶׁהָרִי לֹא עָשְׂיָה לְקַבֵּל.

ו. הַחוּטִט בַּצָּנוֹר מְקוֹם לְקַבֵּל בּוֹ הַצָּרוּרוֹת הַמִּתְגַּלְגֵּלִין בַּמַּיִם, כְּדִי שֶׁלֹּא יֵרְדוּ עִם הַמַּיִם אִם הִיא הַצָּנוֹר שֶׁלְעֵץ וְחָפֵר בּוֹ כָּל שֶׁהוּא, פּוֹסֵל אֶת הַמְּקוֹה: שֶׁהָרִי כָּל הַמַּיִם שִׁיּוּרְדִין בְּאֵין מִתּוֹךְ כָּלִי שֶׁנַּעֲשֶׂה לְקַבֵּלָהּ וְאִפְלוּ קָבְעוּ אַחֵר שֶׁחָקַק בּוֹ, הוֹאִיל וְהִיא עָלְיוֹ תוֹרֵת כָּלִי כְּשֶׁהִיא תְלוּשָׁה. אָבֵל אִם קָבְעוּ בְּקֶרֶקַע, וְאַחֵר כִּךְ חָקַק בּוֹ בֵּית קְבוּל אֵינוֹ פּוֹסֵל. וְאִם הִיא צָנוֹר שֶׁלְחָרָס, אֵינוֹ פּוֹסֵל עַד שֶׁיְהִיָּהּ בַּחֲקָק כְּדִי לְקַבֵּל רְבִיעִית.

ז. אֶף עַל פִּי שֶׁנִּתְמַלָּא הַמְּקוֹם הַחֲקוֹק שֶׁבַּצָּנוֹר צָרוּרוֹת הַמִּתְחַלְחֲלִין בְּתוֹכּוֹ הָרִי הוּא בְּפִסּוּלוֹ, וְאֵינוֹ כְּסִתּוֹם. יֵרֵד לְתוֹךְ הַמְּקוֹם שֶׁחָקַק עֶפֶר, וְסִתְּמוּ הָרִי זֶה כָּשֵׁר.

ח. הַסְּפוּג וְהַדְּלִי שֶׁהָיוּ בָּהֶן שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין מַיִם, וְנִפְּלוּ לְמְקוֹה לֹא פִּסְלוּהוּ: שֶׁלֹּא אָמְרוּ אֵלֶּא שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין שֶׁנִּפְּלוּ, לֹא כָּלִי שֶׁנִּפְּל וּבּוֹ מַיִם שְׁאוּבִין.

ט. הַשָּׂדֶה וְהַתֵּבָה שְׂבִיִּים אֵין מְטְבִילִין בָּהֶן, אֵלֶּא אִם כֵּן הָיוּ נְקוּבִים כְּשֶׁפּוֹפְרֵת הַנּוֹד; וְאִם הָיוּ שֶׁק אֹד קָפָה, מְטְבִילִין בָּהֶן. וְכֵן הַמְּנִיחַ שֶׁק אֹד קָפָה תַּחַת הַצָּנוֹר, אֵין הַמַּיִם הַנִּמְשָׁכִין מֵהֶן פּוֹסְלִין אֶת הַמְּקוֹה.

י. גִּסְטָרָה טְמֵאָה שֶׁהִיא בְּתוֹךְ הַמְּקוֹה, וְשִׁפְתָּהּ לְמַעַלָּה מִן הַמַּיִם, וְהַטְּבִיל בָּהּ הַכֵּלִים טָהֲרוּ מִטְּמֵאָתָן. אָבֵל כְּשִׁיגְבִיָּה אוֹתָן מִן הַמַּיִם עַד שֶׁהֵן בְּאֵוִיר הַגִּסְטָרָה, מִטְּמֵא הַמַּיִם שֶׁעַל גִּבָּן מְאֵוִיר הַגִּסְטָרָה, וְחוּזֵר וּמִטְּמֵא אוֹתָן.

יא. וְכֵן מַעֲיֵן שֶׁהוּא יוֹצֵא מִתַּחַת הַתָּנוּר הַטְּמֵא, וְיֵרֵד וְטָבַל לְתוֹכּוֹ הוּא טָהוֹר, וְיִדְּיוֹ טְמֵאוֹת מְאֵוִיר הַתָּנוּר, אֵלֶּא אִם כֵּן הָיוּ הַמַּיִם לְמַעַלָּה מִן הַתָּנוּר בְּרוּם יָדָיו, שֶׁנִּמְצָא כְּשֶׁטָּבַל יָדָיו לְמַעַלָּה מִן הַתָּנוּר: שֶׁאֵין כָּלִי חָרָס מִטְּהָרִין בַּמְּקוֹה כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

יב. חֲבִית מְלֵאָה מַיִם שֶׁנִּפְּלָה לֵים, אִפְּלוּ לֵים הַגָּדוֹל הַטּוֹבֵל שָׁם, לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה: אִי אִפְּשָׁר לְשַׁלֵּשֶׁת לִוְגִין שֶׁלֹּא יִהְיוּ בַּמְּקוֹם אֶחָד. וְכִפֹּר שְׁלִתְרוּמָה, שֶׁנִּפְּל לָשֵׁם נְטֵמָא בַּמַּיִם הַשְּׁאוּבִין, שֶׁהָרִי הַמַּיִם עוֹמְדִין שָׁם. אָבֵל הַנִּהְרֹת וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן הוֹאִיל וְהֵן נִמְשָׁכִין, הָרִי זֶה טוֹבֵל שָׁם.

יג. מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁהָיוּ בְּצַד הַמְּקוֹה אֶף עַל פִּי שֶׁהַמַּיִם נוֹגְעִין בְּמֵי הַמְּקוֹה, לֹא פִּסְלוּהוּ: מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּמִקְוֵה סָמוּךְ לְמִקְוֵה. הָיוּ הַשְּׁאוּבִין בְּאַמְצָע, פּוֹסְלִין אֶת הַמְּקוֹה.

יד. שְׁתֵּי בִּרְכוֹת זֹו לְמַעַלָּה מִזֹּו, וְכוּתֵּל בֵּינֵיהֶן, וְהַעֲלִיּוֹנָה מְלֵאָה מַיִם כְּשֵׁרִים, וְהַתַּחְתּוֹנָה מְלֵאָה שְׁאוּבִין, וְנִקֵּב בְּכוּתֵּל שְׂבִין הַעֲלִיּוֹנָה לְתַחְתּוֹנָה אִם יֵשׁ כְּנֶגֶד הַנִּקֵּב שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין מַיִם שְׁאוּבִין, נִפְּסָלָה הַעֲלִיּוֹנָה: מִפְּנֵי שֶׁהַנִּקֵּב כָּאֵלוֹ הוּא בְּאַמְצָע הַעֲלִיּוֹנָה, וְאֵינוֹ בְּצִדָּהּ.

טו. כִּמָּה יִהְיֶה בְּנִקֵּב, וְיִהְיֶה בּוֹ שְׁלֹשֶׁת לִוְגִין הַכֵּל לְפִי הַבִּרְכָּה: אִם הִיְתָה הַבִּרְכָּה הַתַּחְתּוֹנָה אַרְבָּעִים סָאָה, צָרִיךְ שִׁיְהִיָּהּ הַנִּקֵּב אֶחָד מִשְׁלוֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים לְבִרְכָּה. הִיְתָה עֶשְׂרִים סָאָה, צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַנִּקֵּב אֶחָד מִמָּאָה וְשִׁשִּׁים לְבִרְכָּה. וְצֵא וְחָשַׁב לְפִי חֲשָׁבוֹן זֶה שֶׁהִסָּאָה שִׁשֶּׁת קַבִּין, וְהִקֵּב אַרְבַּעַת לִוְגִין.

זו. שלוש מקוות זה בצד זה, בכל אחד מהן עשרים סאה מכונות, ואחד מהן שאוב מן הצד, וירדו שלושה וטבלו בשלשתן ונערמו המים מכלן ונתערבו מלמעלה המקוות כשרים, והטובלים טהורים: שהרי נעשה הכל ששים סאה, מהן ארבעים כשרים זה בצד זה, ואין המים השאובין פוסלין מקוה שיש בו ארבעים סאה, כמו שבארנו.

יז. היה השאוב באמצע, וירדו וטבלו בהן, ונערמו המים ונתערבו המקוות הרי המקוות כמות שהיו, והטובלין טמאין כשהיו: שהרי לא נתערבו ארבעים סאה הכשרים לפי שאינן זה בצד זה, שהשאוב מבדיל ביניהן.

## הלכות מקוות פרק ז

א. אין המקוה נפסל לא בשנוי הריח ולא בשנוי הטעם, אלא בשנוי המראה בלבד. וכל דבר שאין עושין בו מקוה לכתחלה, פוסל את המקוה בשנוי מראה.

ב. פיצד: היין או החלב והדם וכיוצא בהן ממי כל הפרות אינן פוסלין את המקוה בשלשת לוגין, שלא אמרו אלא מים שאובין; ופוסלין בשנוי מראה. אפלו מקוה שיש בו מאה סאה, ונפל לו לוג יין או מי פרות, ושנה את מראיו פסול.

ג. וכן מקוה שיש בו עשרים סאה מים כשרים או פחות מזה, ונפל לתוכו סאה יין או מי פרות, ולא שנו את מראיו הרי אלו כשרים כשהיו, ואין הסאה שנפלה עולה למדת המקוה. ואם נוסף על העשרים, עשרים אחרים מים כשרים הרי זה מקוה כשר.

ד. יש מעלין את המקוה ולא פוסלין, פוסלין ולא מעלין, לא מעלין ולא פוסלין. ואלו מעלין ולא פוסלין השלג, והברד, והכפור, והגלד, והמלח, וטיט הנרוק.

ה. פיצד: מקוה שיש בו ארבעים סאה חסר אחת, ונפל לתוכו סאה מאחד מאלו הרי זה עולה למידתו, והרי המקוה כשר ושלם; נמצאו מעלין ולא פוסלין. אפלו הביא ארבעים סאה שלג בתחלה, והניחו בעוקה, ורסקו שם הרי זה מקוה כשר.

ו. ואלו פוסלין ולא מעלין מים שאובין בין טהורים בין טמאים, ומי כבשים, ומי שלקות, והתמד עד שלא החמיץ, והשכר.

ז. פיצד: מקוה שיש בו ארבעים סאה חסר משקל דינר, ונפל מאחד מאלו משקל דינר לתוכן אינו עולה למדת המקוה, ולא השלימו; ואם נפל מאחד מהן שלשת לוגין, פוסל את המקוה.

ח. ואלו לא פוסלין ולא מעלין שאר המשקין, ומי פרות, והציר, והמריס, והתמד משהחמיץ. פיצד: מקוה שיש בו ארבעים סאה חסר אחת, ונפל מאחד מאלו סאה לתוכו לא העלתו, והרי המים כשרים כשהיו: שאין אלו פוסלין, אלא בשנוי מראה כמו שבארנו.

ט. ופעמים שאלו מעלין את המקוה. פיצד: מקוה שיש בו ארבעים סאה, ונפל לתוכו סאה מאחד מאלו, וחזר ולקח סאה ממנו הרי הארבעים שנשארו, מקוה כשר.

י. מִקְּוֹה שֶׁהָדִיחַ בּוֹ סִלִּי זֵיתִים וְעֲנָבִים, וְשֵׁנו אֶת מִרְאִיו כְּשֶׁר.  
מִי הֶצְבֵּעַ פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֹה בְּשִׁלְשֶׁת לִוְגִין, וְאֵין פּוֹסְלִין אוֹתוֹ  
בְּשֵׁנוי מִרְאֶה.

יא. מִקְּוֹה שֶׁנִּפְּל לְתוֹכוֹ יֵין אוֹ מַחֵל אוֹ שְׁאֵר מִי פְרוֹת, וְשֵׁנו אֶת  
מִרְאִיו וְנִפְסַל בִּיצַד תִּקְנָתוֹ: יִמָּתִין עַד שִׁירְדוּ גִשְׁמִים, וַיִּחָזְרוּ  
מִרְאִיו לְמִרְאֶה מִים. וְאִם הָיָה בַּמִּקְוֹה אֲרָבָעִים סָאָה מִים כְּשֶׁרִים  
מִמֶּלֶא וְשׂוֹאֵב לְתוֹכוֹ, עַד שִׁיחָזְרוּ מִרְאִיו לְמִרְאֶה מִים.

יב. נִפְּל לְתוֹכוֹ יֵין אוֹ מַחֵל וְכִיוּצָא בָּהֶן, וְנִשְׁתַּנָּה מִרְאֶה מִקְּצָתוֹ  
אִם אֵין בּוֹ מִרְאֶה מִים שְׁלֵא נִשְׁתַּנָּה כְּדִי אֲרָבָעִים סָאָה, הֲרִי זֶה  
לֹא יִטְבֵּל בּוֹ; וְהַטּוֹבֵל בַּמָּקוֹם שֶׁנִּשְׁתַּנָּה, לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה:  
אִפְּלוּ חֲבִית שְׁלִיין שֶׁנִּשְׁבְּרָה בֵּים הַגָּדוֹל, וּמִרְאֶה אוֹתוֹ מָקוֹם  
כְּמִרְאֶה יֵין הַטּוֹבֵל בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, לֹא עָלְתָה לוֹ טְבִילָה.

יג. שְׁלִשֶׁת לִוְגִין מִים שְׁאוּבִין, שֶׁנִּפְּל לְתוֹכָן אִפְּלוּ מִשְׁקַל דִּינָר  
יֵין וְשִׁנָּה מִרְאִיהֶן, וְהֲרִי מִרְאֶה הַכֹּל מִרְאֶה יֵין, וְנִפְּלוּ לַמִּקְוֹה לֹא  
פְסָלוּהוּ, אֲלֵא אִם שֵׁנו אֶת מִרְאִיו.

יד. שְׁלִשֶׁת לִוְגִין חֲסֵר דִּינָר מִים שְׁאוּבִין, שֶׁנִּפְּל לְתוֹכָן דִּינָר חֲלָב  
אוֹ מִי פְרוֹת, וְהֲרִי מִרְאֶה הַכֹּל מִים, וְנִפְּלוּ לַמִּקְוֹה לֹא פְסָלוּהוּ:  
עַד שִׁיפְּלוּ שְׁלִשֶׁת לִוְגִין מִים שְׁאוּבִין שְׁאֵין בָּהֶן תַּעֲרֻבַת מִשְׁקָה  
אַחֵר, וְלֹא מִי פְרוֹת.

טו. מִקְּוֹה שֶׁנִּשְׁתַּנָּה מִרְאֶה מִימִיו מִחֲמַת עֲצָמוֹ, וְלֹא נִפְּל לוֹ דָּבָר  
הֲרִי זֶה כְּשֶׁר: לֹא אָמְרוּ אֲלֵא שֶׁנִּשְׁתַּנָּה, מִחֲמַת מִשְׁקָה אַחֵר.